Malíř skla dekoratér/malířka skla dekoratérka pestrou malbou (kód: 28-091-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Technická chemie a chemie silikátů (kód: 28)
Týká se povolání: Malíř skla
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických a výtvarných podkladech pro výrobu a zpracování skla	3
Volba postupu práce, volba a příprava surovin, materiálů a pomůcek pro malbu skla	3
Posuzování kvality polotovarů a hodnot parametrů pro malbu skla	3
Dekorování skla pestrou malbou	3
Seřizování, ošetřování, údržba a obsluha zařízení, nářadí a pomůcek pro malbu skla	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.08.2021 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických a výtvarných podkladech pro výrobu a zpracování skla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní technologii ruční a automatické výroby dutého skla	Ústní ověření
b) Provést rozbor parametrů uvedených na předloženém sklářském výkresu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Rozhodnout podle předloženého výkresu o technologickém postupu malby skla a počtu výpalů mezi jednotlivými operacemi	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zjistit, zda referenční vzorek odpovídá parametrům daným předloženým technickým výkresem a zda kvalitou odpovídá dané technologii zušlechťování	Praktické předvedení
e) Rozlišit u výrobku operace prvotní rafinace a dekorativního zušlechťování, vysvětlit pojem prvotní rafinace	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Určit odpovídající druh polotovaru, posoudit velikost a tvar polotovaru, případně druh suroviny podle výrobní dokumentace a vhodnosti použití pro malbu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, volba a příprava surovin, materiálů a pomůcek pro malbu skla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zdůvodnit zásady dodržování BOZP a PO v malířské dílně, zdůvodnit používání ochranných pracovních pomůcek při práci	Ústní ověření
b) Připravit skleněný polotovar k opracování, nástroje, pomůcky, technický výkres nebo referenční vzorek podle výrobního předpisu, zkontrolovat funkčnost pracoviště a připravených nástrojů	Praktické předvedení
c) Popsat a provést (podle výrobních receptur) přípravu materiálu a preparátů pro techniku pestrá malba skla	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat a určit technologii malby skla na předloženém výrobku (zdobení drahými kovy, barvami, reprodukčními technikami, lazurou a listry) podle výrobní a výkresové dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality polotovarů a hodnot parametrů pro malbu skla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést vizuální kontrolu a měření předepsaných rozměrů u předloženého skleněného polotovaru	Praktické předvedení
b) Opravit chyby a malé nedostatky technikou pestrá malba skla na předloženém rozpracovaném výrobku za studena	Praktické předvedení
c) Provést konečnou kontrolu na předloženém hotovém výrobku s vyznačením chyb a vad	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dekorování skla pestrou malbou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat malířskou dílnu	Ústní ověření
b) Zvolit vhodnou techniku k předkreslení dekoru pro konkrétní výrobek (předkreslovací strojek, podkládání šablony, vypichování šablony, přímé předkreslování)	Praktické předvedení
c) Provést pestrou malbu na skleněný polotovar podle předloženého výkresu včetně předkreslení dekoru	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování, ošetřování, údržba a obsluha zařízení, nářadí a pomůcek pro malbu skla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a zvolit vhodné nástroje, pomůcky a zařízení pro malbu skla zadanou technikou	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit zařízení, nářadí a pomůcky pro malbu skla a provést jejich seřízení a údržbu podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat funkci malířské vypalovací pece a určit teplotu výpalu pro jednotlivé techniky malby skla	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněný předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/malir-skla).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti - malbu skla ve sklářské výrobě.
Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného produktu.

Pro komplexní ověření znalostí a dovedností dle tohoto hodnoticího standardu, uchazeč na připravený skleněný polotovar provede techniku dekorování pestrou malbou v souladu s výrobní dokumentací. Nejprve provede předkreslení dekoru na skleněný polotovar, připraví materiál a preparáty pro tuto techniku, nakonec provede samotné dekorování pestrou malbou na skleněný polotovar. Výpaly po jednotlivých fázích dekorování budou prováděny hromadně ve vypalovacích pecích pod dohledem odpovědné osoby.

U kompetence **Seřizování, ošetřování, údržba a obsluha zařízení, nářadí a pomůcek pro malbu skla,** kritérium a) autorizovaná osoba určí techniku malby skla; u kritéria b) autorizovaná osoba určí způsob seřízení a ošetření zařízení, nářadí a pomůcek pro malbu skla.

Pracovní oblečení odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům si uchazeč zajistí sám.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat minimálně jeden z těchto požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na sklářství a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti malby skla nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti malby skla.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání se zaměřením na sklářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti malby skla nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti malby skla.
c) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na sklářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti malby skla nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti malby skla.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na sklářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti malby skla nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti malby skla.
e) Profesní kvalifikace 28-091-M Malíř skla dekoratér/malířka skla dekoratérka pestrou malbou a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti malby skla.

Další požadavky:
Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstva obchodu a průmyslu: mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Výrobní receptury pro sklářskou výrobu - malba skla
- Výkresová dokumentace a referenční vzorek pro sklářskou výrobu - malba skla
- Výrobní dokumentace, technologická a technická dokumentace pro sklářskou výrobu - malba skla
- Malířský pracovní stůl (lampa, židle, pultík pro podpěru paže), malířská točna, sada malířských štětců, tkanina na čištění štětců
- Malířské barvy (práškové nebo připravené) lesklé zlato, matné zlato, listr
- Přípravky pro rozdělávání barev (toluen, terpentýn, balzám, líh, sítotiskový olej)
- Pomůcky k přípravě a rozdělávání barev (paleta, špachtle, kalíšky na ředidla)
- Předkreslovací a rozdělovací strojek, kružítko, násadka s perkem, fix, pomůcky k zhotovení pauzy
- Skleněný polotovar - 1 kus, typ polotovaru musí být v souladu s výrobní dokumentací nebo referenčním vzorkem
- Dokončený skleněný výrobek, minimálně 1 kus
- Osobní ochranné pracovní pomůcky

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 35 až 40 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška musí být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro sklo, keramiku a minerály, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moser a. s. Karlovy Vary
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Kamenický Šenov